

איילת השחר: אוסקר, למה הזמנת אותי להציג איתך? לא היינו הרבה שנים בקשר.

אוסקר: הכל התחיל בקורונה, חזרתי לחנינא אחרי הפסקה ארוכה וקיבלתי תאריך לתערוכה. כתבתי לך הודעה שיש לי תערוכה ביוני 2022 ושחשבתי עלייך בתור אמנית ואוצרת. הצעתי שיתוף פעולה כי יותר מעניין לי לעבוד ביחד כיוצרים. אני זוכר שהספר שלך ועוד דימויים מתערוכות שלך נגעו בנושאים שמעניינים אותי. וגם היה לנו דיאלוג בעבר הרחוק- שם הכרנו. אצרת לי תערוכות יחיד ראשונה בגלריה אגריפס בירושלים. אבל בואי נדבר על הטבע. עבורי הטבע הוא סטודיו. מרחב לפעולה. בטבע אני מרגיש חד ובוחן.

איילת השחר: טוב, שם אנחנו באמת נפגשים. אני כל הזמן מתבוננת בטבע ומחפשת ספרים ומחקרים שעוסקים בו. אוספת אנציקלופדיות וספרי טבע וחומרים מהטבע. זה המקום שלי כבר חמישה עשורים וזה הכי טבעי לי. במציאות הנוכחית זה פופולארי לעסוק בטבע, להגיב ולהתייחס אליו, אבל עלי הנושא כמו נכפה בגלל הביורפיה שלי. אמא שלי יצרה בבית "פארק אוטופיה" מלאכותי סגור מהחוץ. ומחוץ לבית הטבע חייב אותי להיות דרוכה כשצולמתי שם על ידי אבי, והייתי אמורה להיות ייצוג נאה של ילדה בטבע. אני בוחנת באמצעות הטבע וייצוגי את קווי התפר בין המלאכותי לטבעי, בין הטבע הפנימי לטבע הגדול שבחוץ. הקירבה הזאת לטבע מחברת אותי למקום המרפא והשמאני. אמנם אני אורבנית אבל גם אישה ירוקה. מגדלת צמחים, מטיילת בטבע הסמוך לבית, בשדות בור שנשארו בעיר. מקומות שנובטים בהם צמחי אבי וחורף. ואני מחבקת עצים. לא מתביישת לומר.

אוסקר: דיברנו על מחסן והצבה. עשינו פעולה של שינוע. העברנו את מחסן הגלריה לפרונט. אנחנו מציגים שם חומרים מהטבע, אבל גם שאריות של המחסן של חנינא. אני אחראי על המחסן, ופעולת האמנות שעשינו ניקתה אותו ועשתה בו סדר חדש. כשאני חושב אמנות, אני תמיד מתחיל מהחלל שמפעיל אותי ונותן השראה לעבוד מולו, וכאן נולדה הזדמנות להתייחס לחלל של חנינא על מדוריו, השונים, הגלויים והנסתרים ולשנות אותם.

איילת השחר: כשהוצאנו את המחסן של הגלריה לתוך החלל, עשינו היפוך, ואנחנו מציגים בין השאר גם את מה שיש במחסן הגלריה. לא תמיד זה מעניין, אבל במקרה הזה זה עניין מה שומרת הגלריה לעצמה בחדר האחורי שלה וליצור זיקה בין מחסן החומרים להצבה בחלל, היתה אתגר. המחשבה על כך שאפשר להציג מחסן חומרים היא מחשבה משחררת. זה אומר שאפשר להציג חומרי גלם, עבודות בתהליך, עבודות שהוצגו בעבר, נפגעו או נשכחו ונראות עכשיו בקונטקסט אחר. כאמנים אנחנו מזהים את התהליך שבו Ready Made או חומר גלם נטמעים בתוך העבודה ועוברים שינוי. אבל התנועה בין חומר גלמי ליצירה עצמה, והאפשרות של הצופה לבחון את זה, מעניינת אותי וגם מפחידה. אני למשל נאבקת עכשיו עם סליל צינורות חשמל ירוקים וקומקום אדום וחבילות סוכר. האם להכניס אותם לארגז במחסן או להשאיר על המדף. בסופו של יום ההצבה היא הצבה אישית של כל אחד ואחת מאיתנו, אבל המחסן מאפשר לייצר סינרגיה בין החומרים שלנו לחומרים של הגלריה שמארכת אותנו.

אוסקר: ההצבה שלך (הפעולה האמנותית שמחוץ למחסן החומרים), היא בעצם הצבה של חומר גלם. הצבת את המקלות שאספת בשורה. בחרת את הקיר, והם מוצגים בגובה ובסדר מסוים. מוארים נקודתית. אבל הם נשארים מקלות במהות הפיזית שלהם.

איילת השחר: אני מציגה 111 זרדים שליקטתי וקוששתי בחצי השנה האחרונה. הם נלקחו מאתרי טבע שונים בארץ, אך עיקרם נלקח מקו התפר בין שכונת מגורי-תל ברוך צפון, לשדה הבור שנמצא בתוכה, ויעלם עוד רגע לטובת בינוי ונדלן. אני מטיילת עם הכלבה כל יום ואוספת זרדים. התאהבתי בהם. הם כמעט כלום אבל טמון בהם יופי רב וידע. זה לוותר על הצבע והיופי שבפרחים ובעצים החיים שמעסיקים אותי שנים רבות באמנות, ולהתבונן בעיקר על הזמן על פני האדמה ולאסוף חומר יבש שהצטמק והתייבש ונקטע מתוך העץ \השיח. אלו מקלות ישרים ומעוקלים בעוביים שונים ובטקסטורות שונות. לחלקם ניצנים של שלוחות שלא התפתחו. אני אוהבת להחזיק אותם בבודדים, ואוהבת לאחוז בהם באגודות. זה מחזיר אותי לזמן אחר. וכשהנחתי אותם בשורה על הקיר, התעסקתי בשאלות אלמנטריות של קומפוזיציה, גובה, היחס שלהם זה לזה. ביחד הם הפכו לערימה של כלים וסימנים. על פניו אין שם כלום חוץ מלהציג אותם בשורה. נכון שזה

ממשיך עיסוק קודם שלי בקו נוף, אבל בעיקר מה שניתן לראות בעבודה הזו-זה מקלות. נלחמתי בעצמי שלא לבנות להם נראטיב. מלחמה קשה. שלא לחבר אותם לראשים ערופים שזו אחת האובססיות שלי, ולא לייצג ביניהם סיפורים קטנים. לא יכולה לומר שהתאפקתי לגמרי, כי בכל זאת נכנס שם מופע או שניים. למי שתהיה סבלנות לעבור על פניהם אחד אחד, יש מצב שיזהה את זה. כשהנחתי אותם זה לצד זה סיפרתי לעצמי סיפורים שעזרו לי למקם אותם נכון. חלקם נראים כמו מקלות של נזיר, חלקם יפהפיים וגנדרנים ומלכותיים. אחרים רקובים ומתולעים, את חלקם גילפתי מעט בסכין, כדי שיוכלו להשיק לקיר. את התאורה אתה בנית לי ומאד אהבתי את התפישה שלה. היא מייצרת תנועה וצלליות על הזרדים. מעניקה להם חיבור ללוקיישן (ליער, למערה)

אוסקר: למה 111?

איילת השחר: אספתי 380 בערך ומתוכם בחרתי 111. 111 זה נראה כמו שלושה מקלות. מספר פלינדרומי. מצאה חן בעיני התובנה שהמספר הוא גם חומר הגלם וגם הצורה. כשהתחלתי לחקור הבנתי שזה מספר עוצמתי ורוחני. אשכרה זה גם השם השני של המלאך אוריאל. מאז שספרתי 111 מקלות, אני חולמת על המספר הזה ורואה אותו מופיע במציאות. קרן זלץ עברה כאן וסיפרה לי על משחק ילדות תחרותי שלא הכרתי שנקרא שלושה מקלות.

איילת השחר: כשאתה אוסף חומרים בטבע, מי אתה? אספן כפייתי? שמאן? אמן? איזו מחשבה יש שם מאחורי האיסוף?

אוסקר: איילת אני לא יודע מי אני. בטבע אני מרגיש הכי מחובר לעצמי ואז אני גם אספן וגם אמן וגם שמאן. כשאני מגיע לטבע, אני קודם כל עושה מדורה קטנה. ואז מכין משהו לאכול לי ולבת שלי, אוסף משהו, מקים משהו. בדרך כלל זו ערימה של משהו, ואז אני מצלם את זה או לוקח הביתה. החברים שלי אומרים שאני אגרן. לא יודע...אני נפטר מדברים אבל אני כן מלקט. מאוד תלוי לאיזה מקום מופלא אני מגיע. תמיד יש משהו. המשהו הזה יכול להיות מקל, אבן או וידאו שאני מצלם. בשיחות איתך על ליקוט וריפוי דיברנו על כך שבטבע קיימים כוחות הרבה יותר קדומים ממה שאנחנו מכירים. שנינו מאמינים שיש רגעים ומראות בטבע שנתנו ואפשרו יצירה, שחיברו אותנו לכוחות הראשוניים האלו. המגע במשהו קמאי- אני מזהה בו חלק ממני והוא מאפשר לי לפנטז ולא להיות במציאות הנוכחית. במפגש הזה אני ממש מרגיש שאני חווה רגע קדום.

איילת השחר: הוידאו שלך בחלל המרכזי נוצר לתערוכה. הבת שלך משחקת בו, מעורב בו מלחין ובעיקר צילומים שצילמת ועבודת עריכה שמייצרת את המרחב שעליו אתה מדבר: זה שמחבר בין החיים למיסתורין של הטבע, להיסטוריה של המקום, לפעולה שנעשית בטבע ולחומריות שלו. עבודות הוידאו שלך הן גם פעולת ליקוט וחיבור. מה חשוב לך לאפיין דרכן? על איזה טבע אתה מדבר? חלקן לא צולמו בארץ, נכון?

אוסקר: אני תמיד עם מצלמה. השהייה והמסעות בטבע הם החומרים שלי, בסופו של יום, רוב העבודה היא בעריכה בבית, אבל הצילום נעשה במרחבי טבע שונים שלחלקם נסענו יחד. והוידאו בנוי מכל אלו והסאונד שלו יושב על סאונד של החלל החיצון. חיבור כזה בין כאן לשם. זה העולם שאנחנו חיים בו. בנוי מהאדמה ומהמסתורין של היקום. וכן, עבודות הוידאו שלי מגיעות ממרחבים שונים ומזמנים שונים: הציידים והמערה- צולמו במערב אוקראינה, באיזורים שהבעל שם טוב הסתובב. נסעתי לשם עם אמא שלי למסע שורשים, למקום שבו הזוגיות שלה עם אבא שלי התחילה. בארץ הצילומים נלקחו במערות גוברין, בבקעת הנזירים, ביער בן שמן, במדבר יהודה, שמורת תל דן, איזור ים המלח. מקומות שנשארו בהם שרידים המיוצגים על ידי סימן כלשהו ולפעמים הם רק רמזים ללא שילוט. שם מעניין אותי יותר לגלות.

איילת השחר: אתה יותר הרפתקן ממני. כל שבת אתה יוצא לטבע ועושה שם פעולות ומביא איתך דברים. אני לרוב מסתפקת בשיטוט סביב הבית. כמעט תמיד אותו סיבוב אבל משהו שם תמיד מפתיע.

אוסקר: אני משתדל להיות כל סופש" בטבע. להיות בבית זה ממש פספוס עבורי. זה נכון שאני הרפתקן. מעניין אותי להגיע למקומות חדשים שלא הכרתי, לחקור אותם בדרכי. לכל עונה יש את היופי שלה. הנוף משתנה, האור, וגם אני.

